

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

Розробниця: Людмила МАЛЕС, д.соц.н., доцентка, професорка кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри теорії та історії соціології

[Signature]
Володимир СУДАКОВ

Протокол № 13 від 27 червня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціокультурні дослідження публічного простору

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологічне забезпечення управлінських процесів»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2022/2023
Семестр 7
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від 29 липня 2022 року № 8

Голова науково-методичної комісії *[Signature]* Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

Викладачка: Людмила МАЛЕС

Пролонговано: на 2023/2024 н.р. *[Signature]* (підпис: ПІБ, дата) 31.08.2023 р.

на 20__/20__ н.р. ( ) « » 20__ р.

КИЇВ – 2022

1. Мета дисципліни – Використовуючи евристичні можливості соціологічного та соціокультурного аналізу розширити на публічний простір міст горизонт соціологічних компетенцій студентства.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* основні положення та понятійно-категоріальний апарат загальної соціології
2. *вміти* читати професійні наукові публікації, працювати з соціологічними даними та формулювати власні ідеї українською науковою мовою, застосовувати теоретичний матеріал до аналізу процесів глобалізації та урбанізації.
3. *мати навички* пошуку та вибору соціологічної інформації, використання емпіричних методів соціологічного дослідження.

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна “Соціокультурні дослідження публічного простору” відноситься до вибіркових дисциплін з переліку №9 і вводить до фахового опанування проблематики публічного простору, його генези, специфіки порівняно із приватним простором, організації у сучасному місті. Окрім опори на класичні соціологічні праці, досягнення урбаністики, використовується методологія соціокультурного аналізу для повноти соціологічного опрацювання публічного простору.

4. Завдання спрямовані на формування компетентностей:

- Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03)
- Здатність прогнозувати розвиток соціальних процесів в організаціях, галузях та регіонах (СК09)
- Здатність проводити експертизи та оцінювання соціального стану організацій, регіонів, відповідності програм соціального розвитку міжнародним показникам (СК16)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знання основних теоретичних положень і дискусій щодо публічного простору	Лекція, самостійна робота	колоквіум	15
1.2	Знати ознаки публічного простору, його місця та функції в структурі урбанізованих суспільств	Лекція, самостійна робота, практичні заняття	колоквіум, практичні завдання	10
2.1	Застосовувати набутки класичного доробку соціології, урбаністичних студій, сучасних дискусій до ідентифікації та аналізу проблем і специфіки публічного простору	практичне заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси), колоквіум	15
2.2	Використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології, вміти застосовувати методи антропологічного, соціологічного та соціокультурного аналізу.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси)	15
2.3	Вміти застосовувати теоретичні підходи та методологію аналізу до діагностики та вирішення проблем публічного простору українського суспільства	Самостійна робота, практичне заняття	практичні завдання (кейси), колоквіум	10
3	Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами.	практичне заняття	Підсумкове практичне завдання	15
4	Здійснювати самостійно пошукову роботу та бібліографічну діяльність за темою	Самостійна робота	Підсумкове практичне завдання	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3	4
Програмні результати навчання (назва)							
Використовувати соціологічний інструментарій та методологічний арсенал соціології для аналізу управлінських процесів у сучасному суспільстві (PH15)	+	+	+				
Здійснювати аналіз проблем соціальної організації із застосуванням системи соціологічного знання (PH16)	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Групова та індивідуальна робота на практичних заняттях: PH1.2, PH2.1, PH2.2 – 50 балів (30 мінімальних балів)
2. Колоквіум: PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.3 – 25 балів (15 мінімальних балів)
3. виконання та презентація результатів підсумкового практичного завдання: PH2.3, PH3, PH4 – 25 балів (15 мінімальних балів).

- підсумкове оцінювання у формі заліку

7.2 Організація оцінювання:

1. Групова та індивідуальна робота на практичних заняттях PH1.2, PH2.1, PH2.2 – теми 1-6
2. Колоуівіум PH 1.1, PH 1.2, PH 2.1, PH 2.3 – теми 1-3
3. Виконання та презентація результатів підсумкового практичного завдання PH2.3 PH 3, PH4 – теми 4-6

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна робота
1. Теорія та історія дослідження публічного простору				
1	Визначення публічного простору, його місце та функції в структурі урбанізованих суспільств	4	4	12
2	Теоретичні підходи та історія дослідження публічного простору	4	4	12
3.	Методи вивчення публічного простору	4	4	12
2. Соціокультурні дослідження публічного простору				
4.	Територіальна самоорганізація, джентрифікація і соціальна сегрегація	4	4	12
5.	Символічний капітал публічного простору: урбанонімія і місця пам'яті	2	4	14
6.	Простір міст дружній до людей: практики та політики	2	4	14
	ВСЬОГО	20	24	76

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Практичні заняття - 24 год.

Самостійна робота - 76 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Грааф де Р. Чотири стіни та дах / Р.де Грааф, пер з англ. – К : Видавництво «Кенекшенс», 2019. – С. 110-138.
2. Лернер Жайме Акупунктура міста / Жайме Лернер, пер. з порт. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. – С. 51-53, 136-141.
3. Малес Л.В. Центральність та публічність: випадок Києва // Урбаністичні стратегії Києва. – К : Фонд імені Гайнріха Бюля в Україні, 2011. – С. 28-35. [Електронний ресурс] режим доступу до ресурсу: <https://ua.boell.org/uk/2011/09/30/strategy-urbanistichnogo-maybutnogo-kyeva> (доступно на 26.08.2021)
4. Соціологія міста. навчальний посібник / за заг. ред. О.К. Міхеевої, Донецьк: «Ноулідж», 2010. – С.129-146, 166-180.
5. Spaces cultural public sphere in Armenia, Georgia, Moldova and Ukraine / Ed. By N. Bodrozic, N. Palavandishvili. – Vienna: REMA Print, 2016.

Додаткова

1. Гел Йен Міста для людей / переклад з англійської Ольги Любарської. — К : Основи, 2018 – С.71-125, 203-221.
2. Лендрі Чарльз Креативне містотворення: його сила і можливості / Чарльз Лендрі, пер. з англ. – Х. : Фоліо, 2020. – С. 32-39.
3. Малес Л., Дейнека А. Дискурс декомунізації Києва в досвіді перейменувань // Ідеологія і політика. Ideology and politics. - № 1(15), 2020. – С. 115 – 145.
4. Флоріда Річард Криза урбанізму. Чому міста роблять нас нещасними / Річард Флоріда, пер з англ. – К. : Наш формат, 2019. – С. 79-101.
5. Тищенко І. М. Міський публічний простір: підходи до визначення / Тищенко І. М. // Магістеріум. - 2015. - Вип. 59 : Культурологія - С. 26-33 [Електронний ресурс] режим доступу до ресурсу: http://ekma1.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6906/Tyshchenko_Miskvi_publichnyi_prostor.pdf?sequence=1&isAllowed=y (доступно на 26.07.2022)